

[Statsministeren]

Begge organisationer er anerkendt som klageberettigede i forskellige love under Miljøministeriet, men der foreligger ingen dom, som tager stilling til, om disse eller tilsvarende foreninger har søgsmålsret ved domstolene.

Spørgsmålet er derfor af principiel karakter, og det er regeringens opfattelse, at det af hensyn til præcedensvirkningen skal afgøres af domstolene.

Spm. nr. S 72

Til *skatteministeren* (14/10 93) af:

Jens Thoft (SF):

»Vil ministeren oplyse, i hvilke typiske situationer det skatteretlige forventningsprincip forhindrer ligningsmyndigheden i at regulere skønmæssige poster med tilbagevirkende kraft, samt hvad der skal til, for at en så berettiget forventning må antages at være til stede, at forventningsprincippet kan komme på tale?«

Baggrundelse

Baggrunden for spørgsmålet er en ny praksis i Århus Kommunes skattevæsen, hvad angår skønmæssig ansættelse af lejeværdi for ejere af udlejningsejendomme, der selv bebor en lejlighed, samt ejendomme, hvor alle ejerne bebor ejendommen – typisk boliginteressentskaber og andelsforeninger, som betragtes som sameje.

Tidligere ansatte Århus skattevæsen lejeværdierne for disse boliger i overensstemmelse med den omkostningsbestemte legeberegning. Denne praksis er blevet tilkendegivet skatteyderne, der har været indkaldt til torskegilde, eller som har forespurgt. Der er flittigt af skattevæsenet udleveret særlige beregningsskemaer for at hjælpe skatteyderne med at udregne en korrekt lejeværdi i overensstemmelse med beregningssprincippet.

Denne praksis er også tilkendegivet samtlige ejendomsmæglere, -handlere og -administratorer i en særlig henvendelse fra skattevæsenets ledelsessekretariat i februar 1988, hvori man for boligkollektiverne m.v. oplyser, at skattevæsenets praksis er, at lejeværdien udregnes på grundlag af den omkostningsbestemte husleje.

Endelig er skattevæsenets praksis tilkendegivet ejendomsmæglere gennem en artikel i denne faggruppes fagblad forfattet af bl.a. en

juridisk medarbejder ved skattevæsenet. Med virkning fra 1. januar 1990 – somme tider med senere virkning – har Århus skattevæsen ændret princip, idet den omkostningsbestemte lejeværdi er blevet erstattet af et skøn over det lejedes værdi, også betegnet som den objektive markedsværdi. Fra at benytte et forholdsvis objektivi kriterium er skatteforvaltningen i Århus overgået til et helt tilfældigt skøn, som i samme type ejendom kan medføre lejeværdier fra ca. 275 til 773 kr. pr. m².

Spørgeren mener, at det skatteretlige forventningsprincip er så retsfæstet, at et skønmæssigt princip, der positivt er tilkendegivet den enkelte skatteyder, ikke kan ændres med tilbagevirkende kraft. At dømme ud fra Århus skattevæsenes praksis deles denne opfattelse også af skattevæsenet. Spørgsmålet er derfor, om et princip, som er tilkendegivet over for en ubestemt kreds gennem beregningsskemaer, svar på henvendelser, artikler og informationsbreve, vil kunne ændres med tilbagevirkende kraft.

På denne baggrund ønskes en kortfattet redegørelse for, hvornår skønmæssige principper for en ansættelse kan ændres med tilbagevirkende kraft, og hvad der skal til for at konstituere en berettiget forventning, der må antages at være beskyttet af det nævnte skatteretlige princip.

Svar (26/10 93):

Skatteministeren (Stavad):

Skattestyrelsesloven giver som udgangspunkt skattemyndighederne adgang til at genoptage tidligere års skatteansættelser, men borgeren kan under visse omstændigheder opnå en berettiget forventning til, at skønmæssige afgørelser ikke vil blive ændret.

Ifølge praksis kan en borger normalt kun støtte ret på sin forventning, hvis den er baseret på en eller anden form for positiv tilkendegivelse fra en skattemyndighed eller efter omstændighederne en anden myndighed.

Herudover kræves det, at tilkendegivelsen har været egnet til at øve indflydelse på borgers faktiske dispositioner. Det betyder bl.a., at forventningsprincippet ikke finder anvendelse, hvis skattemyndighedernes tilkendegivelse sker på et tidspunkt, hvor borgeren allerede har foretaget den nævnte disposition.